

**PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE** | *ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA*

Ob železnici 30 a
p. p. 214
SI-1001 Ljubljana
W www.pzs.si

E info@pzs.si
T +386 (0)1 43 45 680
F +386 (0)1 43 45 691
ID DDV SI62316133
IBAN SI56 6100 0001 6522 551

MLADINSKA KOMISIJA
T +386 (0)1 43 45 689
E mladinska.komisija@pzs.si
W <https://mk.pzs.si>

Iskanje planinskih lokacij

Napotki za uporabo gradiv za planinska orientacijska tekmovanja

Pripravi: Nejc Bobovnik

Kontakt: bobovnik.nejc@gmail.com

Pripravljena gradiva se lahko uporabljajo kot naloga pri reševanju testov ali naloga na živi točki. Predstavljeno v nadaljevanju so zgolj predlogi za uporabo teh gradiv in dopuščajo tudi drugačne načine uporabe. Dobrodošle bodo povratne izkušnje, ideje in predlogi. Na zgornji kontakt se lahko obrnete tudi v primeru potrebe po pomoči ali želje po izdelavi karte za kakšno dodatno območje.

Opis in uporaba

Pripravljeno gradivo je namenjeno preverjanju poznavanja gorstev oziroma orientacije. Za razliko nalog, ki zahtevajo prepoznavanje gora ali koč na podlagi fotografij, od tekmovalcev zahteva, da najdejo pravilno lokacijo gore, koče, doline ... Za ta namen so pripravljene karte, katerih osrednji element je relief, ki je prikazan s senčenjem in obarvanjem glede na nadmorsko višino. Večinoma so dodane še reke, železnice, ceste in večja naselja. Dodajo pa se lahko še drugi napisi, če bi želeli nekoliko olajšati prepoznavanje. Vse navedeno bi moralo tekmovalcem omogočati osnovno orientacijo in prepoznavo glavnih gorskih skupin ali vrhov.

Zahtevnost nalog moramo seveda prilagajati posameznim kategorijam. Nanjo lahko vplivamo z izbiro lokacij (kako znane so, kako markantne, nedvoumne ...), dodatnimi napisi ali drugimi elementi in načinom reševanja. Lažje so tiste naloge, kjer so lokacije že določene in tekmovalci samo izberejo pravilno. Težje so tiste, kjer morajo tekmovalci lokacijo določiti sami (pri tem lahko na zahtevnost vplivamo tudi z velikostjo pravilnega območja).

Trenutno so na razpolago naslednje karte:

- Julijske Alpe (»celotne«, A4 format)
- Julijske Alpe – osrednji del (A4 format)
- Julijske Alpe – doline (majhen format - 10*7 cm)
- Karavanke – osrednji del (A4 format)
- Kamniško-Savinjske Alpe (»celotne«, A4 format)
- Kamniško-Savinjske Alpe – osrednji del (A4 format)

Vse karte so v PDF in PNG formatu.

PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE

ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA

Ob železnici 30 a
p. p. 214
SI-1001 Ljubljana
W www.pzs.si

E info@pzs.si
T +386 (0)1 43 45 680
F +386 (0)1 43 45 691
ID DDV SI62316133
IBAN SI56 6100 0001 6522 551

MLADINSKA KOMISIJA
T +386 (0)1 43 45 689
E mladinska.komisija@pzs.si
W <https://mk.pzs.si>

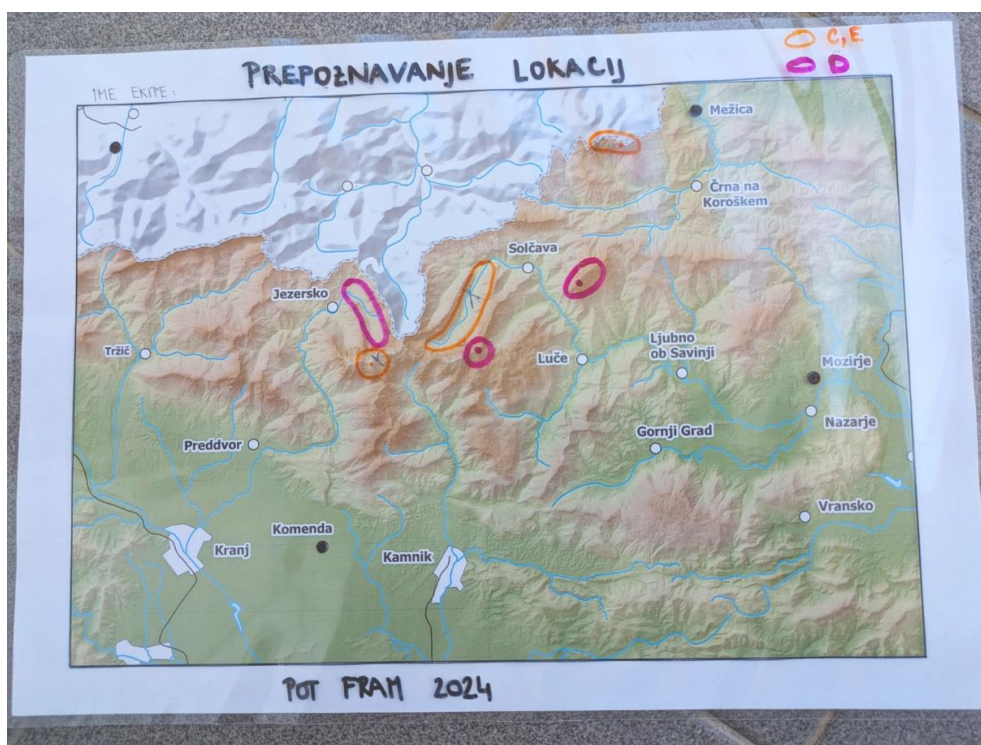
Uporaba na živi točki

Za živo točko smo uporabili karto Kamniško-Savinjskih Alp. Na karto za tekmovalce nismo dodajali nobenih oznak, temveč smo jo brez sprememb natisnili za vsako ekipo. Za vsako kategorijo smo določili lokacije, ki so jih morali prepoznati. Da smo zagotovili enakopravno obravnavo vseh ekip, smo pripravili prozoren list z rešitvami, ki so ga uporabili nadzorniki na živi točki. List se lahko pripravi tako, da se skozi plastifikator pošlje prazna folija, na katero se potem označijo pravilne lokacije za posamezno kategorijo in vse kote karte (na ta način zagotovimo, da bodo rešitve vedno pravilno položene na karto). Druga možnost je uporaba PVC vložnih map, kjer prav tako označimo rešitve in robove karte. Vsaka ekipa na svojo karto lokacije označi s križci – središče križca mora biti znotraj označenega pravilnega območja (krogi so manj primerni, saj lahko hitro postanejo zelo veliki in je določanje središča težje).

Primer lokacij, uporabljenih na POT Fram 2024

CE: Grintavec, Logarska dolina, Peca (Kordeževa glava)

D: Ojstrica, Raduha, Ravenska Kočna

Izplen po kategorijah je bil sledeč: C (1/3 ekip, 6/9 lokacij), D (0/6 ekip, 3/18 lokacij), E (2/3 ekip, 7/9 lokacij). Za kategoriji C in E so bile torej lokacije dobro izbrane, predvsem E so pokazali (zelo) dobro poznavanje. Za D pa so bile lokacije precej pretežke, saj so le tri ekipe pravilno označile Raduho, Ojstrice in Ravenske Kočne (»glavna« dolina na Jezerskem) pa nobena. Poleg očitno prezahtevnih izbranih lokacij pa je bilo opazno tudi precej slabo branje in razumevanje kart ter gorskega sveta, saj je bilo nekaj lokacij povsem zgrešenih. Dodatno težavo pri točkovanju je predstavljalo tudi to, da so za pozitivne točke bili zahtevani vsi pravilni odgovori. Po novem pravilniku bo to bolj pravično, saj za dosego (delnih) točk ne bo treba pravilno umestiti vseh treh lokacij.

PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE

ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA

Ob železnici 30 a
p. p. 214
SI-1001 Ljubljana
W www.pzs.si

E info@pzs.si
T +386 (0)1 43 45 680
F +386 (0)1 43 45 691
ID DDV SI62316133
IBAN SI56 6100 0001 6522 551

MLADINSKA KOMISIJA
T +386 (0)1 43 45 689
E mladinska.komisija@pzs.si
W <https://mk.pzs.si>

Uporaba kot naloga na pisnem testu

Ta primer predstavljamo za območje Julijskih Alp (severni del). V tem primeru je bilo določeno manjše območje, saj je bila karta vključena v besedilo testa in bi bilo večje območje preslabo vidno. Da bi se izognili težavnemu in dolgotrajnemu preverjanju so v tem primeru na karti bile označene 4 lokacije, od katerih so tekmovalci morali izbrati pravilno za zapisan vrh. Tako izbira vrhov kot ponujene točke so se med kategorijami razlikovale. Lokacije na karto se lahko dodajo s specializiranimi grafičnimi programi ali tudi na preprostejše načine s širše dostopnimi programi. Kot takšno enostavno možnost predlagam uporabo Microsoft PowerPointa, ki je predstavljena v nadaljevanju.

Primer lokacij, uporabljenih na SPOT 2024

Kategorija A: Triglav (lokacija C)

Kategorije BFG: Triglav (lokacija C)

Kategorije CDH: Škrlatica (lokacija B)

Kategoriji EI: Prisojnik (lokacija B)

Besedilo naloge:

Pred tabo je zemljevid dela Julijskih Alp. Prikazane so nadmorske višine, reke in ceste ter označena nekatera zemljepisna imena. Na spodnjo črto napiši črko ob točki, ki označuje IME VRHA.

IME VRHA se seveda zamenja z vrhom, ki ga želimo. Iste karte se lahko sicer uporabijo za prepoznavanje različnih vrhov, ki so označeni.

Na podoben način bi sicer lahko imeli naloge tudi za žive točke. Torej označene tri točke in morajo za vsako povedati ime vrha ali druge lokacije. Tak način nalog je lažji kot samostojno določanje lokacije in označevanje na karto ter tudi bolj enostaven za izvedbo na terenu.

PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE

ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA

Ob železnici 30 a
p. p. 214
SI-1001 Ljubljana
W www.pzs.si

E info@pzs.si
T +386 (0)1 43 45 680
F +386 (0)1 43 45 691
ID DDV SI62316133
IBAN SI56 6100 0001 6522 551

MLADINSKA KOMISIJA
T +386 (0)1 43 45 689
E mladinska.komisija@pzs.si
W <https://mk.pzs.si>

Prilagajanje kart z Microsoft PowerPoint

Microsoft PowerPoint (PPT) je lahko priročno orodje tudi za izdelovanje grafik oziroma dodajanje napisov na slike/fotografije, ali v našem primeru na karto. Med gradivi za izvedbo te naloge najdete tudi PPT dokument, ki vam lahko olajša pripravo naloge. V dokumentu je en prazen diapozitiv, ki pa je opremljen z vodili za rob diapozitiva in pravokotnikom, ki prav tako predstavlja rob. Nato pa je dodan še en diapozitiv, kjer je predstavljena možnost uporabe.

Predlagan postopek pa je sledeč:

1. V PPT dokument naložite karto, ki jo želite uporabiti (v PNG formatu). Najlažje kar s povlecisпусти. Karta se bo najverjetneje prilagodila vašemu okvirju (zgoraj in spodaj bo nekaj praznega prostora).
2. Karto pošljite v ozadje: *Desni klik na karto → Pošlji v ozadje*.
3. Če bi želeli spremeniti območje karte (približati kakšen del), lahko enostavno povečate in prilagodite obseg, ki bo prikazan. Za to so v pomoč vodila in pravokotnik, ki omejuje diapozitiv in predstavlja obseg, ki bo viden na karti.
4. Ko ste zadovoljni z obsegom karte je zelo priporočljivo, da karto zaklenete, kar bo onemogočilo njeno premikanje: *Desni klik na karto → Zakleni*.
5. Nato morate dodati lokacije, ki jih bodo morali prepoznati tekmovalci.
 - a. Krogi in črke za oznake so na voljo na drugem diapozitivu in jih lahko enostavno prenesete: *jih označite → kopiraj-prilepi*. Nato jih samo umestite na mesta kamor želite.
 - b. Po želji lahko dodate še kakšne druge napise, ki bodo v pomoč tekmovalcem (npr. doline, dodatna naselja, kakšen vrh ...). Tudi nekaj teh je na drugem diapozitivu in jih lahko kopirate ter spremenite napise.
 - c. Za pravilno prepoznavanje lokacij vrhov si lahko pomagate s stranjo MaPZS ali kakšno drugo podobno stranjo, ki omogoča dovolj natančno določanje lokacije vrhov.
6. Če želite izdelati različne karte (za različne kategorije) lahko po tem koraku kopirate diapozitiv: *na levi strani označite diapozitiv → kopiraj-prilepi*. Na kopiranem diapozitivu ponovno razmestite točke in oznake. Lahko dodate še oznako kategorije.
7. Zadnji korak predstavlja izvoz kart. *Datoteka → Shrani kot → Določite lokacijo in izberite format shranjevanja (izberite PNG format) → Shrani → Odpre se pojavno okno: Izberite »Vsi diapozitivi«, če imate več kart in »Odpri samo tega«, če imate samo eno karto*. V primeru več diapozitivov se karte shranijo v ločeno mapo.

Prazen diapozitiv in primer urejanja karte.

